

Győri Ítéltábla

Az ügy száma: Pf.III.20.129/2025/4/I.

A felperes: Felperes1

Cím2

A felperes képviselője: dr. Zavaczky Márk András ügyvéd

Cím14

Az I.r. alperes: Alperes1

Cím1

A II. r. alperes: Alperes2

Cím13

Az I. és II. r. alperes képviselője: Flumbort Ügyvédi Iroda

Cím15,

ügyintéző ügyvéd: dr. Flumbort András

A per tárgya: kölcsöntartozás megfizetése

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Veszprémi Törvényszék 4.P.20.750/2024/44.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

Alperesek 45. sorszám

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet megfellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi az alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 952.500 (kilencszázötvenkettőezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az irányadó tényállás szerint a II.r. alperes az I.r. alperes gazdasági társaság tagja, és - a cég alapításától kezdődően - önálló képviselési joggal rendelkező ügyvezetője volt.

[2] A felperes és az I.r. alperes között 2020. és 2024. között üzleti kapcsolat állt fenn: ennek keretében a felperes a II.r. alperes érdekeltségi körébe tartozó cég1 részére továbbértékesítés céljából – egyes esetekben közvetítőként, máskor bizományosi értékesítéssel - gépjárműveket szerzett be. Alkalmanként a felperes a gépjárművásárlás finanszírozásához anyagi forrást biztosított a II.r. alperes részére.

[3] Az cég1 a gépjármű értékesítését követően jutalékot fizetett a felperes részére.

[4] Az I.r. alperes bérautó-flottájának eszköz finanszírozásához 2021-ben 99.000.000.- Ft hitelt használt fel, amelyhez önerőként 35.000.000,- Ft-ra volt szüksége.

[5] Ennek biztosítása érdekében a felperes a 2021. március 19-én megkötött kölcsönszerződéssel 35.000.000,- Ft kamatmentes kölcsönt nyújtott az I.r. alperes gazdasági társaság részére azzal, hogy a kölcsön visszafizetése 2021. április 19. napjáig esedékes. Késedelem esetére 2021. április 20. napjától a kifizetés napjáig a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:155. §-a szerinti késedelmi kamatot kötöttek ki.

[6] A kölcsönszerződésben a II.r. alperes a kölcsön visszafizetésére készfizető kezességet vállalt.

[7] A szerződésben rögzítették, hogy a kezeset nem illeti meg a sortartás kifogása, valamint azt is, hogy a kölcsön visszafizetéséről a kölcsönnyújtó külön okiratot állít ki.

[8] Tekintettel arra, hogy 2021. április 19. napjáig a kölcsön visszafizetésére nem került sor, ezért a II.r. alperes szóban megegyezett a felperessel abban, hogy a kölcsöntartozást nem kell addig visszafizetni, amíg a felek között a gépjárműkereskedelmi üzleti kapcsolat megfelelően működik.

[9] A II.r. alperesnek az I.r. alperes gazdasági társaságban fennálló ügyvezetői jogviszonya 2022. március 25. napján megszűnt, azonban ezen időpontot követően is a társaság napi működését irányította, és személyesen továbbra is ő tartotta a felperessel az üzleti kapcsolatot.

[10] A II.r. alperes megbízásából az cég1 alkalmazottjai 2021. és 2024. évek között többször borítékban - 1.400.000.- Ft, valamint 2.800.000.- Ft körüli összegeket –, összességében legalább 46.000.000,- Ft-ot adtak át a felperes részére.

[11] A felperes 2024. április 9. napján írásban, 5 napos teljesítési határidővel felszólította az I.r. alperest a kölcsöntartozás megfizetésére, aki a teljesítést arra hivatkozással tagadta meg, hogy a kölcsön már visszafizetésre került.

[12] A felperes a kereseti kérelmében 35.000.000,- Ft tőke, és annak 2021. április 20. napjától esedékes, a Ptk. 6:155. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamatának egyetemleges megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket a Ptk. 6:383. §-a alapján.

[13] Állította, hogy az I.r. alperes a felek közötti kölcsönszerződésben kikötött teljesítési határidőben, 2021. április 19. napjáig, majd ezt követően sem fizette vissza a kölcsöntartozást. A felperes nem vitatta, hogy 2021. és 2024. év között az I.r. alperes különböző kifizetéseket teljesített a részére, azonban állította, hogy ezek nincsenek összefüggésben a kölcsöntartozással. Az érvelése szerint az I.r. alperes a visszafizetést okirattal nem tudja igazolni, noha a kölcsönszerződésben kitértek arra is, hogy a teljesítés megtörténtét írásban rögzítik.

[14] A felperes a II.r. alperessel szemben a Ptk. 6:416. § (1) bekezdésére alapítottna a kezési szerződésből eredő igényt érvényesített utalva arra, hogy a II.r. alperes a kölcsönszerződésben lemondott a sortartás kifogásáról.

[15] A késedelmi kamat követeléssel kapcsolatosan a Ptk. 6:155. § (1) bekezdésének diszpozitív jellegére és arra hivatkozott, hogy a szerződésben ezen szakasz megjelölésével állapították meg a késedelmi kamat mértékét, így az közöttük annak ellenére is irányadó, hogy a felperes nem minősül vállalkozásnak.

[16] Az alperesek az írásbeli ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték.

[17] Elsődlegesen arra hivatkoztak, hogy a kölcsöntartozás visszafizetésre került.

[18] Az alperesek nem vitatták, hogy - a korábbi bizalmi kapcsolatra tekintettel - a teljesítésről írásbeli dokumentáció nem áll rendelkezésre. Azzal érveltek azonban, hogy a felperes sem vitatta, hogy 2021. és 2024. év között borítékban rendszeresen kapott az cég1 alkalmazottjaitól 1.400.000.-Ft-ot, esetenként 2.800.000.- Ft-ot, amely összegek átadásának jogcímét a felperes nem tudta sem megjelölni, sem bizonyítani, ekként a kölcsön visszafizetése igazoltnak tekinthető.

[19] A másodlagos érvelésük szerint a kölcsönszerződés színlelt, ezért a Ptk. 6:92.§. (2) bekezdése értelmében érvénytelen.

[20] Az alperesek állítása szerint a felek - az írásba foglalt szerződéstől eltérően - nem kamatmentes kölcsönben, hanem eredetileg is egyösszegű, 1.400.000,- Ft ügyleti kamatban állapodtak meg.

[21] A felek konszenzusa tehát ügyleti kamattal terhelt kölcsönnyújtásra irányult, ettől eltérően az írásbeli szerződés kamatmentes kölcsön folyósításáról rendelkezett.

[22] Állították továbbá az alperesek, hogy az I.r. alperes 2021. áprilisában az eredetileg kikötött 1.400.000,- Ft ügyleti kamatot megfizette, majd a kölcsönszerződést szóban akként módosították, hogy az I.r. alperes a tőkeösszeget 35 részletben fizeti vissza havi 400.000,- Ft ügyleti kamat mellett, azaz a havi törlesztőrészlet 1.400.000,- Ft lesz. Ilyen módon tehát 2024. márciusáig az I.r. alperes a saját pénzeszközeiből összesen 50.400.000,- Ft-ot fizetett vissza a felperes részére.

[23] Az alperesek a kölcsönszerződés érvénytelenségét arra hivatkozással is állították, hogy a szerződés a rá irányadó, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (Hpt.) 279. § (3) bekezdésébe ütközik figyelemmel arra, hogy abban nem tüntették fel az ügyleti kamatot, ekként a szerződés a Ptk. 6:95. §-a szerint tilos szerződésnek minősül.

[24] Állították az alperesek, hogy a perbeli kölcsönszerződés a Ptk. 6:95. §-a alapján amiatt is érvénytelen, mivel a felperes MNB-engedély nélkül végez a Hpt. 3.§. (1) bekezdés b) pontja és 6.§. (1) bekezdés 116. pontja értelmében vett üzletszerű, pénzügyi szolgáltatást (üzletszerűen pénzkölcsönt nyújtott).

[25] Az alperesek álláspontja szerint a késedelmi kamat kikötés, mint érthetetlen kikötés a Ptk. 6:107.§. (2) bekezdése szerint semmisnek minősül, ugyanis a felek viszonylatában nem értelmezhető a Ptk. 6:155. § (1) bekezdése, mert a felperes nem minősül vállalkozásnak.

[26] Ezen túlmenően hivatkoztak arra, hogy a szerződés nem teljes bizonyító erejű magánokiratként került írásba foglalásra, az nem felel meg a Pp.325.§. (1) bekezdése b) pontjában írtaknak, mert az egyik tanú a kölcsönszerződés aláírásakor nem volt jelen.

[27] A II.r. alperes azzal is védekezett, hogy a felelőssége a kezességvállaláshoz igazodik: tekintettel arra, hogy a felperes a Ptk. 6:418. § (2) bekezdése értelmében nem tájékoztatta őt az adós aktuális tartozásáról, így a késedelemből eredő következményért kezesként felelősséget nem vállal.

[28] Az elsőfokú bíróság – a fellebbezéssel támadott ítéletében – kötelezte az alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 35.000.000,- Ft tőkét, és ezen összeg után 2024. április 15. napjától kezdődően a kifizetés napjáig, a késedelem érintett

naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8 százalékponttal növelt késedelmi kamatát, valamint 4.294.000,- Ft perköltséget.

[29] Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

[30] Az elsőfokú bíróság az ítéletének jogi indokolásában leszögezte, hogy elsőként – az e körben eltérő állításaikra tekintettel – a felek között létrejött szerződés pontos tartalma, majd a kölcsönszerződés érvényessége/érvénytelensége kérdésében kellett állást foglalnia.

[31] Az elsőfokú bíróság abból indult ki, hogy a felperes a kölcsönszerződés tartalmát okirattal igazolta, és a II.r. alperes is elismerte, hogy ezen okirat volt az, amelyet a szerződéskötéskor az I.r. alperes törvényes képviselőjeként, valamint a saját nevében, kezesként is aláírt.

[32] A csatolt okirat tehát, a Pp.326.§. értelmében, mint kétségbe nem vont tartalmú, egyszerű magánokirat igazolja a felek által létrejött kölcsönszerződés írásba foglalt tartalmát függetlenül attól, hogy az egyik ügyleti tanú (tanú1) jelen volt-e a felek általi aláírás alkalmával.

[33] Az alperesek azonban nem tudták bizonyítani - a Pp. 265. § (1) bekezdése alapján az ő bizonyítási érdekükbe tartozó - azon állításukat, hogy az írásba foglalt kölcsönszerződés tartalmától a szerződő felek konszenzuális akarata eltért.

[34] Az alperesek nem jelöltek meg olyan személyt, aki a felek szerződéses akaratáról tudomással bírt, és nem jelöltek meg olyan egyéb bizonyítékot sem, amely azt támaszthatta volna alá, hogy az okiratba foglalttól eltérő tartalmú megállapodást kötöttek: ezért a kölcsönszerződés létrejötté, annak tartalma a csatolt okiratban írtak szerint állapítható meg.

[35] A kifejtettek miatt az elsőfokú bíróság akként foglalt állást, hogy a szerződéskötés időpontjában a felek között az ügyleti kamat vonatkozásában sem jött létre az írásbeli szerződéstől eltérő megállapodás (azaz a felek ügyleti kamatot nem kötöttek ki), ezért a kölcsönszerződés a Hpt. 279. § (3) bekezdésébe nem ütközhet, ennek alapján tehát a szerződés nem érvénytelen.

[36] A törvényszék kitért arra, hogy a szerződés érvényessége/érvénytelensége körében nincs relevanciája annak, hogy a felperes a kölcsön nyújtásához MNB engedéllyel nem rendelkezett. Az engedély ugyanis nem a kölcsönszerződés megkötéséhez, hanem a pénzügyi szolgáltatásra (kölcsön nyújtására) irányuló tevékenység üzletszerű folytatásához szükséges (BDT 2007. 1643.).

[37] A jelen esetben pedig nem nyert bizonyítást az, hogy a felperes pénzügyi szolgáltatást üzletszerűen folytatott. Az üzletszerű pénzügyi tevékenység megvalósulásának megállapításához tanú5 tanú – pusztán hallomás útján szerzett - információja nem volt elegendő.

[38] Az elsőfokú bíróság kitért arra is, hogy amennyiben külön jogszabály csak az egyik szerződő félre ír elő a szerződéskötéssel kapcsolatos előfeltételt (pl. engedélyt), úgy ennek hiánya a másik, jóhiszeműen eljáró szerződő félre nem hat ki, így önmagában ez a szerződést nem teszi jogszabályba ütközővé. Emiatt szükségtelen volt annak részletes vizsgálta, hogy a felperes a pénzkölcsön nyújtását üzletszerű tevékenységként folytatta-e, azaz hány személynek, milyen gyakorisággal nyújtott kölcsönt.

[39] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a kölcsönszerződés késedelmi kamatra vonatkozó rendelkezése nem tekinthető a Ptk. 6:107. § (2) bekezdése értelmében vett érthetetlen kikötésnek.

[40] A szerződés ugyanis a késedelmi kamat mértékét egyértelműen a Ptk. 6:155. § (1) bekezdésére utalással határozta meg. A kamat mérték ilyen módon történő kikötésére pedig a Ptk. 6:59. § (2) bekezdése szerinti szerződési szabadság elve alapján - az egyébként vállalkozásnak nem minősülő - feleknek is az egymás közti viszonyukban lehetőségük volt.

[41] Az alperesek a perben nem tudták bizonyítani azt sem, hogy a későbbiekben a felek az ellenkérelemben állított tartalommal módosították a kölcsönszerződést.

[42] A szerződés módosítás alátámasztására nem elegendő annak igazolása sem, hogy az I.r. alperes 2021. márciusáig (helyesen 2024. márciusáig) összesen 50.400.000,- Ft-ot fizetett meg részletekben a felperes részére.

[43] A felperes személyes meghallgatása alapján mindössze az állapítható meg, hogy az eredeti egy hónapos teljesítési határidő lejártát követően a felperes pontos véghatáridő nélkül fizetési haladékot adott az I.r. alperesnek a folyamatos, jól működő üzleti viszonyukra tekintettel.

[44] A kölcsönszerződés teljesítési határidejének fentiek szerinti módosítását támasztja alá az is, hogy - a csatolt Viber üzenetek tanúsága szerint - a felperes 2021. április 19. napját követően sem sürgette a tartozás visszafizetését.

[45] Az elsőfokú bíróság akként foglalt állást, hogy az alperesek a perben nem tudták igazolni azon állításukat, hogy az I.r. alperes a kölcsöntartozását - 50.400.000,- Ft részletekben való átadásával - visszafizette.

[46] Az alperesek a teljesítést igazoló bizonylatot, vagy bármely, a házipénztárból való kifizetést igazoló okiratot nem tudtak csatolni. Az I.r. alperes gazdasági társaság könyvvezetésében sincs nyoma annak, hogy a kölcsöntartozás fennállt, és az visszafizetésre került.

[47] A perbeli kölcsönösszegnek a társaság könyveiben tagi kölcsönként való feltüntetését, nyilvántartását állító tanúvallomást nemcsak a törvényes képviselő nyilatkozata

cáfolja, hanem azon alperesi védekezés is, miszerint a visszafizetett kölcsön nyilvántartása a társaság könyveiben szükségtelen.

[48] A meghallgatott tanúk alátámasztották, hogy a II.r. alperes utasítására időközönként hozzávetőleg 1.400.000 forintos összegeket adtak át a felperesnek, a kifizetések jogcíméről azonban nem volt tudomásuk.

[49] Megerősítették, hogy az I.r. alperes gazdasági társaságnál a pénzkifizetéseket érintően a számviteli fegyelem alacsonyabb foka igazolható, ennek körében a tulajdonosi kifizetések összege, gyakorisága, elszámolásának módja nem rekonstruálható.

[50] A perben nem volt vitatott, hogy a felperes és a II.r. alperes között széleskörű gazdasági kapcsolat állt fenn, amely során a felperes időnként közvetítőként, időnként bizományosi értékesítés körében, időnként pedig finanszírozóként eljárva közreműködött az alperesi cégcsoport gépjármű beszerzéseiben. Alkalmazotti tanúvallomás erősítette meg azt, hogy a felperes részére nem csak az 1.400.000.- Ft-os, un. borítékos kifizetéseket, hanem közvetítői, illetve bizományosi értékesítésből származó kifizetéseket is készpénzben teljesítettek.

[51] A felperes részére a készpénzkifizetéseket teljesítő alkalmazottak a felperes és a II.r. alperes üzleti kapcsolatáról, a kölcsönszerződésről, illetve a kifizetések jogcíméről tudomással nem bírtak, a borítékos kifizetésekről bizonylatok nem készültek, így nem nyert bizonyítást a II.r. alperes azon állítása, hogy a kifizetések jogcíme csak a kölcsöntartozás visszafizetése lehet.

[52] Az elsőfokú bíróság kitért arra, hogy téves - az érdemi tárgyalási szakban előadott - azon alperesi érvelés, miszerint a felperesnek átadott borítékos kifizetésekre (készpénz összegekre) tekintettel a felperesnek kell bizonyítania azt, hogy az átvett pénzösszegek milyen ügyletkez kapcsolódnak.

[53] A törvényszék kiemelte, hogy e körben a felperest sem állítási, sem bizonyítási kötelezettség nem terheli: a kölcsöntartozás címén előterjesztett kereseti kérelmére tekintettel a felperes állítási és bizonyítási kötelezettsége csak addig terjed, hogy a szerződés érvényes létrejöttét és a szolgáltatása teljesítését igazolja; az alperesek érdekkörébe tartozik azonban a felperes részére teljesített kifizetések jogcímének, és a kölcsöntartozás visszafizetésének igazolása.

[54] A bíróság anyagi pervezetése nem terjed odáig, hogy arról tájékoztassa a felet, hogy az általa indítványozott bizonyítás alkalmas-e a bizonyítandó ténynek az alátámasztására, ez ugyanis már az ítéletre tartozó érdemi bizonyíték mérlegelési tevékenység.

[55] Az anyagi pervezetés tehát a jelen esetben nem terjed ki arra a tájékoztatásra, hogy annak bizonyítása, hogy a felperes javára teljesített készpénzkifizetések nem a perfelvételi tárgyaláson felmerült, az Márkanév1 gépjárművek megvásárlásával kapcsolatosak, - a felperes és a II.r. alperes szerteágazó és dokumentálatlan üzleti

kapcsolatára tekintettel – nem igazolja az alperesek azon állítását, hogy a készpénzkifizetések jogcíme csak a kölcsöntartozás lehetett.

[56] Az elsőfokú bíróság – a fentieken túl – rámutatott, hogy az alperesi állítással szemben a felperes a perfelvételi tárgyaláson nem tett olyan egyértelmű nyilatkozatot, hogy a részére teljesített készpénzkifizetések az Márkanév1 ügylettel kapcsolatosak, pusztán ennek lehetőségét vetette fel.

[57] A fentiekre tekintettel az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat együttesen és összességében mérlegelve azt állapította meg, hogy nem igazolható kétséget kizáróan, hogy a II.r. alperes által a felperes felé 2021 és 2024 között részletekben teljesített több mint 40.000.000 forintos kifizetés a perbeli kölcsöntartozás visszafizetése céljából történt.

[58] Így a felperes a Ptk. 6:383. §-a alapján alappal tarthatott igényt annak visszafizetésére.

[59] Figyelemmel arra, hogy – a fentiekben kifejtettek szerint – a peres felek a kölcsönszerződésüket 2021. április 19-ét követően akként módosították, hogy a felperes a fizetésre halasztást adott, emellett azonban új teljesítési határidőt nem állapítottak meg, ezért az I.r. alperes a kölcsön felperes általi 2024. április 9-i - 5 napos teljesítési határidővel történő - visszaköveteléséig nem esett késedelembe.

[60] Erre tekintettel a késedelmi kamat fizetési kötelezettség kezdő időpontját - a kereseti kérelemben foglaltakkal szemben - az elsőfokú bíróság 2024. április 15. napjával állapította meg. Az alperesek tehát a késedelmi kamatfizetésére 2024. április 15. napjától, a teljesítésre való felszólítástól kötelesek.

[61] A törvényszék álláspontja szerint a II.r. alperest terhelő kezesi felelősség vonatkozásában a Ptk. 6:418. § (2) bekezdésének sérelme sem állapítható meg.

[62] A törvényes képviselő személyes meghallgatása, valamint tanú3 tanúvallomása is egyértelműen alátámasztotta, hogy az I.r. alperes cég és annak (volt) ügyvezetője, az II.r. alperes a tudomásszerzés szempontjából nem különíthető el, vagyis a II.r. alperes az I.r. alperes adós aktuális tartozása összességével pontosan tisztában volt.

[63] A tartozás kizárólag a késedelmi kamat vonatkozásában vált terhesebbé, a kezesség pedig - a Ptk. 6:417. § (1) bekezdés alapján - kiterjed erre is.

[64] A bíróság alkalmatlannak tartotta a kölcsöntartozás visszafizetésének igazolására a poligráfós vizsgálat eredményét, és erre tekintettel mellőzte az azt végző személy tanúkénti meghallgatását is.

[65] A felek szerteágazó üzleti kapcsolataira tekintettel már a kérdésfeltevés helyessége is megkérdőjelezhető. A poligráfós vizsgálat eredménye és az egyéb peradatok

összevetésének szükségessége miatt – figyelemmel arra, hogy az egyéb peradatok az alperesi állításokat nem támasztják alá –, a poligráfos vizsgálatról az alperesi bizonyítás eredményessége nem várható.

[66] A bíróság a nem vitatottan jogellenesen készített (ezáltal nyilvánvalóan jogsértő) hangfelvételt az eset összes körülményei, a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok súlya és a bizonyításra gyakorolt hatása együttes mérlegelése alapján sem látta a perben felhasználhatónak, ugyanis az alperesek a hangfelvétel nélkül, az abban nyilatkozó személy (tanú5) tanúvallomásával is igazolhatták volna a perben releváns tényeket, ezért a Pp. 269. § (4) bekezdésben írt kivételes körülmények nem álltak fenn.

[67] A törvényszék álláspontja szerint a hangfelvétel figyelembevétele sem változtatna az alperesi bizonyítás eredménytelenségén.

[68] Az elsőfokú bíróság utalt arra is, hogy a peradatokból az tűnt ki, hogy az alperesek által a perben meghallgatni kért tanúk a tárgyalás idejére már ismerték a feletteseik per tárgyával kapcsolatos álláspontját, ezért az érdektelenségük és a szavahihetőségük megkérdőjelezhető.

[69] Az elsőfokú bíróság szükségtelennek ítélte a felperes SZJA bevételeinek beszerzését, tekintettel arra, hogy a felperes akkori vagyoni helyzete a jogvita eldöntése szempontjából irreleváns.

[70] A felperes által felajánlott könyvszakértői bizonyítás pedig azért volt mellőzhető, mert az alperesek a perben nem csatoltak olyan dokumentációt, kifizetési pénztárbizonylatokat, amelyek valóságát könyvszakértői bizonyítással ellenőrizni lehetett volna.

[71] Az alperesek a fellebbezésükben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását, és a kereset elutasítását, másodlagosan - az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértés miatt - a Pp. 381. §-a alapján az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását indítványozták.

[72] A perköltségre igényt tartottak.

[73] Az álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság az ügy érdemére kiható lényeges eljárási szabályokat, köztük a Pp. 2. § (1)-(2) bekezdését, Pp. 4. § (2) bekezdését, Pp. 237. § (1)-(4) bekezdéseit, Pp. 263. § (1) bekezdését, Pp. 265. § (1)-(3) bekezdéseit, a Pp. 266. § (1) bekezdését, Pp. 267. §-át, Pp. 268. § (1)-(2) bekezdését, Pp. 269. § (4) bekezdés a)-d) pontjait, a Pp. 269. § (5) bekezdését, Pp. 276. § (5) bekezdését, Pp. 279. § (1)-(3) bekezdéseit, a Pp. 341. § (1) bekezdését, a Pp. 346. § (4) és (6) bekezdését, valamint a 2013. évi CCXXXVII. törvény (Hpt.) 3. § (1) bekezdés b) pontját, Hpt. 6. § (1) bekezdés 116. pontját, Hpt. 279. § (3) bekezdését, továbbá a Ptk. 6:88. § (1) bekezdését, Ptk. 6:95. §-át, Ptk. 6:92. § (2) bekezdését, valamint a Ptk. 6:108. § (1) bekezdését és a Ptk. 6:383. §-át sértette meg.

[74] Az érvelésük szerint az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás eredményét okszerűtlenül, iratellenesen, a Pp. 279. § (1) bekezdésbe ütköző módon mérlegelte.

[75] Az alperesek érvelése szerint a felperes az első perfelvételi tárgyalás során (22.jkv) elismerte, hogy az alperesektől több részletben 46.000.000,- Ft-ot vett át 2024 évig bezárólag. Az alperesek által meghallgatni kért tanúk nyilatkozatai is alátámasztották, hogy az alperesi alkalmazottak 1.400.000,- Ft-os és 2.800.000,- Ft-os részletekben pénzösszegeket adtak át a felperesnek.

[76] A felperes azonban azt állította, hogy ezen összegeket 2 db, a II.r. alperesnek szállított Márkanév1 gépjármű vételáraként vette kézhez.

[77] Ezzel szemben azonban az alperesek - részben a csatolt Viber-üzenetekkel, részben a teljesítésekre vonatkozó bizonylatokkal, átutalásokkal - igazolták, hogy az Márkanév1 gépjárművekkel kapcsolatos ügyletre 2020-ban, illetőleg 2021-ben került sor, azok vételára pedig 38.500.000,- Ft, illetve 39.000.000,- Ft volt, amely vételárak megfizetésére az alperesek által levezett módon került sor. Az átvett 1.400.000,- Ft-os részletek kifizetésének jogcíme tehát – a felperes állításával szemben – nem az Márkanév1 járművek vételára volt.

[78] Az alperesek álláspontja szerint a 46.000.000,- Ft pénzösszeg részletekben való megfizetésére, továbbá az Márkanév1 gépjárművek vételára egyéb módon való teljesítésének alperesek általi igazolására tekintettel a bizonyítási teher megfordult, ugyanis a fentiekből okszerűen az következik, hogy a kifizetések - nem a felperes által állított Márkanév1-s ügyletekkel, hanem - a per tárgyát képező kölcsönügylettel voltak kapcsolatosak.

[79] Az alperesek arra hivatkoztak, hogy a felperes a perfelvételi tárgyaláson tett nyilatkozatát később akként változtatta meg (39.jkv), miszerint nem állított olyat, hogy az általa átvett kifizetések az Márkanév1 gépjárművek vételárával kapcsolatosak. Ez azonban pusztán a felperes arra irányuló törekvéseinek minősíthető, hogy más ügyletekkel összemossa az általuk eszközölt visszafizetéseket.

[80] A felperes tehát nem bizonyította, hogy a perbeli kölcsönügyleten kívül akár az alpereseknek, akár a perben nem álló cég1-nek olyan tartozása állt volna fenn a felperes felé, amelynek részletekben történő megfizetése céljából került volna sor az 1.400.000,- Ft-os összegek átadására. Az alperesek a Pp. 266. § (1) bekezdésére hivatkozással hangsúlyozták, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal, hogy a felperes nem jelölte meg konkrétan (és nem is bizonyította) a 46.000.000,- Ft pénzátadás/átvétel jogcímét.

[81] Az alperesek álláspontja szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok a Ptk. 6:383. §-a értelmében a kölcsön visszafizetését támasztották alá, ezért a kereseti kérelem alaptalan.

[82] Az alperesek érvelése szerint a 35.000.000,- Ft-os kölcsönt meghaladó összegű, összesen 46.000.000,- Ft visszafizetés felperes általi átvétele/elfogadása - a perbeli kölcsön visszafizetésén túl - egyben azt is igazolja, hogy a felek nem szívesség kölcsönben állapodtak meg, hanem ügyleti kamatot is kikötöttek. A perbeli Viber-üzenetek, illetve a mellőzött

hangfelvétel alapján is azonosítható, hogy a felperes – a jelen kölcsönügyletkez hasonlóan - pénzügyi haszon reményében nyújt kölcsönöket.

[83] Az alperesek kitértek arra, hogy az elsőfokú bíróság annak sem tulajdonított jelentőséget, hogy a felperes - a Ptk. szerinti kötelezettsége körében - nem tájékoztatta a II.r. alperest a kötelelem elnehezülésével kapcsolatosan.

[84] A fellebbezési érvelés szerint a poligráfiai szakvélemény kirekesztése és az azt készítő pszichológus tanúkénti meghallgatásának mellőzése sérti a Pp. 263. § (1) bekezdésében rögzített, szabad bizonyítás elvét, a Pp. 267. §-át és 268. § (1)-(2) bekezdését is.

[85] A BH 2024.6.136. számú döntésben kifejtettek szerint a Pp. 263. § (1) bekezdése a bizonyítási mód és bizonyítási eszköz megválasztásának szabadságát is magában foglalja, és a bizonyítékok felhasználásának egyetlen kritériumaként azoknak a tényállás megállapítására való alkalmasságát határozza meg.

[86] Az alperesek álláspontja szerint a poligráf vizsgálat közvetett módon annak alanya szavahihetőségének értékeléséhez alkalmazható, bevett bizonyítási eszköz a gyakorlatban.

[87] A jelen esetben pedig a poligráf vizsgálat eredménye a 92,7 %-ban azt állapította meg, hogy a II.r. alperes igazat állít, tehát a perbeli kölcsön összege visszafizetésre került.

[88] Az alperesek hangsúlyozták, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 276. § (5) bekezdésébe ütköző módon hagyta figyelmen kívül az általuk felajánlott bizonyítási eszközöket, azaz a poligráf vizsgálat eredményét, és a hangfelvételt.

[89] Az alperesek álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor csak az ítéletében adott számot arról, hogy a hangfelvételt, mint bizonyítékot nem vette figyelembe, ezáltal megsértette a Pp. 269. § (4) bekezdését. A Pp. felhívott rendelkezése ugyanis lehetőséget ad a jogellenesen szerzett bizonyíték kivételes felhasználhatóságára, amennyiben az más módon nem pótolható, és az igazság feltárásához elengedhetetlen.

[90] Az elsőfokú bíróság azonban az ítéletében nem indokolta, hogy a Pp. 269. § (4) bekezdés a)-e) pontjainak fennállását mennyiben és milyen módon vizsgálta.

[91] Az alperesek több eseti döntés felhívásával támasztották alá azon álláspontjukat, hogy a hangfelvétel készítése nem minősült visszaélésszerűnek és az jogszerűen felhasználható (BH.2024.9.209, a Kúria Pf.20.602/2023/13., Fővárosi Ítéltábla ÍH2020.29., BH 2000. évi 485., valamint a BDT 2009.2126., a BDT2014.3076., BH 2015.38.).

[92] A felhívott döntések támpontot adnak annak eldöntéséhez, hogy alapjogi kollízió esetén az egyik alapvető jog védelme és érvényesülése mikor teheti jogszerűvé a másik alapvető jog megsértését, amelyre csak akkor kerülhet sor, ha az adott alapjog érvényesülése és védelme más módon nem érhető el, és az okozott sérelem arányban áll annak hasznával és az elérni kívánt cél fontosságával.

[93] A jelen esetben a tisztességes eljáráshoz való jog alapján a perbeli tényállást valóságnak megfelelően fel kell tárni, amíg az emberi méltósághoz való jog részét képezi a személyiségi jogok védelme. A hangfelvétel, mint jogellenesen beszerzett bizonyíték felhasználása a jelen esetben a tényállás felderítése szempontjából alapvető fontosságú.

[94] A hangfelvételen tanú5 megerősítette azt, hogy a felperes tevékenységi engedély nélkül foglalkozik üzletszerűen pénzkölcsön nyújtásával, illetőleg azt is, hogy ügyleti kamat került kikötésre, ilyen módon a kölcsönszerződés színlelt.

[95] Az alperesek a Kúria új Pp. értelmezésével foglalkozó konzultációs testületének 62. számú állásfoglalására hivatkozással hangsúlyozták, hogy az elsőfokú bíróságnak tájékoztatnia kellett volna a perben az alpereseket (bizonyító fél), hogy a hangfelvételt jogsértő bizonyítási eszköznek tekinti, és lehetőséget kell volna adni arra, hogy ennek ellenkezőjét bizonyítsák; illetve nyilatkozzanak arra, hogy jogsértő volta ellenére milyen indokkal kérik annak figyelembevételét.

[96] Ezt meghaladóan pedig a Pp. 269. § (5) bekezdése alapján a bizonyítási szükséghelyzet szabályai alkalmazásának lett volna helye. Az elsőfokú bíróság megsértette a szükséghelyzetben lévő fél által bizonyítandó tény valóságának elfogadására vonatkozó Pp. 265. § (3) bekezdését, az indokolási kötelezettséget előíró Pp. 346. § (4) bekezdését, valamint a Pp. 346. § (4) és (5) bekezdését is, amely az ítélet indokolásának kritériumait tartalmazza.

[97] Az alperesek a benyújtott hangfelvétel, mint bizonyítási eszköz vonatkozásában sérelmezték az anyagi pervezetés hiányát is (Pp. 237. §).

[98] Mindezek alapján az alperesek indítványozták, hogy az ítéltábla a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja alapján a bizonyítás eredményét minősítse okszerűtlennek, illetve a Pp. 369. § (3) bekezdés b) pontja alapján további bizonyítást folytasson le és mindezek alapján a tényállást módosítsa, egészítse ki, továbbá a Pp. 369. § (3) bekezdés b) pontja alapján jogszabálysértés megállapítása nélkül kérte az elsőfokú bíróság döntésének anyagi jogi szabályok szerinti felülmérlegelését.

[99] Indítványozta a poligráfiai szakvélemény figyelembevételét, tanú2 tanúkénti meghallgatását, a mellőzött hangfelvétel bizonyítékkénti értékelését, illetve a NAV megkeresésére irányuló bizonyítási indítvány teljesítését a felperes 2021-2023. személyi jövedelemadó bevallásai beszerzésére.

[100] Az alperesek a fellebbezésükben is fenntartották a Hpt. alapján előterjesztett érvénytelenségi kifogásaikat.

[101] Az alperesek állították, hogy a perbeli kölcsönszerződés abból az okból is semmis, hogy a felperes üzletszerűen végzett a Hpt. 3. § (1) bekezdés b) pontja értelmében vett, az MNB engedélyhez kötött pénzügyi szolgáltatást (hitel és pénzkölcsön nyújtását), azonban nem rendelkezett az ehhez szükséges pénzügyi felügyeleti tevékenységi engedéllyel.

[102] E körben jelentősége van annak, hogy az alperesek az elsőfokú bíróság által figyelmen kívül hagyott hangfeltétellel, illetve a Viber-üzenetekből kiolvasható elszámolásokkal támasztották alá, hogy a felperes üzletszerű pénzkölcsönzési tevékenységet folytatott, „haszonelvűen üzletelt az alperesekkel”.

[103] Az alperesek itt tértek ki arra, hogy a semmisségi okok körében relevanciával bír az a végrehajtói irat, amely azt bizonyítja, hogy a felperesnek végrehajtható vagyona nincs.

[104] Az alperesek erre a körülményre új tényként hivatkoztak. Hangsúlyozták, hogy rendkívül aggályos, hogy a vagyontalan felperes számottevő összegben, erre vonatkozó engedély nélkül végez engedélyköteles pénzügyi szolgáltatást.

[105] Az alperesek e körben a Pp. 373. § (1)-(2)-(3) bekezdésére figyelemmel ellenkérelem változtatás engedélyezése iránti kérelmet is előterjesztettek.

[106] Az alperesek a fellebbezésükben abból indultak ki, hogy az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az MNB engedély hiánya azért nem okozza a perbeli kölcsönszerződés érvénytelenségét, mivel az engedély nem a kölcsönszerződések megkötéséhez, hanem a hitel- és pénzkölcsön nyújtására irányuló tevékenység üzletszerű folytatásához szükséges, és a jogszabály (Hpt.) az ilyen szerződések engedély nélküli megkötéséhez a semmisséget kifejezett, külön szankcióként nem rögzíti

[107] Az alperesek – ezzel szemben – a Kúria Pfv.VI.22.123/2015/12. számú határozatának felhívásával kifejtették, hogy a kölcsönszerződés semmisége ez esetben is megállapítható, ugyanis a Ptk. Ptk. 6:95. §- értelmében semmis a szerződés akkor is, ha a megsértett jogszabály célja a szerződéssel elérni kívánt joghatás megtiltása.

[108] A felek jogviszonyára irányadó törvényi rendelkezés alapján (Ptk. 6:383. §.) nem tiltott, hogy a felperes akár több személlyel is kölcsönszerződést kössön, azonban a vagyontalannak mutakozó felperes által több százmilliós tételekben üzletszerűen, a pénzügyi felügyelet tevékenységi engedélye nélkül végzett pénzkölcsönzési tevékenység már olyan magatartás, amely a közrendbe ütközik, és a hatósági társadalmi és magánérdekek súlyos sérelméhez vezet. Ezért a felperes által üzletszerűen végzett pénzkölcsönzési tevékenység a Ptk. 6:95. §-ába ütközik, ennek alapján semmis. Az alperesek érvelése szerint a hitelezési tevékenység folytatásának pénzügyi felügyeleti tevékenységi engedélyhez kötése nem érné el a célját abban az esetben, ha az engedély nélkül kötött szerződések érvényesek és bírósági úton is kikényszeríthetők lennének.

[109] Az alperesek fenntartották azon álláspontjukat, hogy a felperes üzletszerűen folytat pénzkölcsönzési tevékenységet, amely után ügyleti kamatot érvényesít, ezért a perbeli kölcsönszerződés a Hpt. 279. § (3) bekezdésébe ütközik, ebből következően a Ptk. 6:95. §-a értelmében semmis.

[110] Az alperesek a fellebbezésükben is hivatkoztak Ptk. 6:92. § (2) bekezdése alapján arra, hogy a perbeli kölcsönszerződés színlelt, és a felek szívességi kölcsön helyett, palástolt ügyletként ügyleti kamatot kötöttek ki.

[111] Kifogásolták, hogy az ítélet indokolása e körben rendkívül hiányos, ezáltal sérti a Pp. 346. § (4)-(5) bekezdését is.

[112] Az indokolás hiányossága miatt nem állapítható meg, hogy az elsőfokú bíróság ezt az érvénytelenségi okot érdemben vizsgálta-e, ezáltal a kereseti kérelmet kimerítette-e, ilyen módon a döntés megfelel-e az ítélet teljessége elvének

[113] A kereset kimerítésének hiánya pedig lényeges eljárási szabálysértés, amely az ítélet hatályon kívül helyezését alapozza meg.

[114] Végül hivatkoztak arra is az alperesek, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a kölcsönszerződés egyszerű magánokirati jellegét sem.

[115] A felperes az elsődleges fellebbezési ellenkérelmében a Pp. 367. § (1) bekezdése értelmében a fellebbezés visszautasítását indítványozta a Pp.366. § és 371. §-ok által előírt kötelező tartalmi elemek, az alkalmazni kért felülbírálati jogkör megjelölésének, valamint az előterjesztett fellebbezési kérelem és az annak megalapozásaként előadott tény- és jogi érvelés közötti ok-okozati összefüggés hiányában.

[116] A másodlagos fellebbezési ellenkérelme a Pp. 383. § (2) – (3) bekezdése értelmében az ítélet helybenhagyására irányult.

[117] A felperes - az elsődleges és másodlagos fellebbezési ellenkérelme mellett - indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a felülbírálat körét a Pp. 370. § és 371. § alapján a fellebbezésben megjelölt indokokra szorítsa, és a Pp. 373.§ (2) bekezdésére és 375. § (2) bekezdésére tekintettel zárja ki a fellebbezés utólagos, új anyagi vagy eljárási jogszabálysértésekre történő kiterjesztését, továbbá a Pp. 373. § (1) bekezdése szerint mellőzze az alperesek másodfokú eljárásban tett új tényállításait és a bizonyítási indítványait.

[118] A felperes a másodfokú perköltségre igényt tartott.

[119] A felperes a fellebbezés visszautasítására vonatkozó kérelmét azzal indokolta, hogy a fellebbezés nem felel meg a Pp. 371. § (1) bekezdés b) és d) pontjaiban írt követelményeknek, mert nem kapcsolja a petítumot (a kért megváltoztatást, vagy hatályon kívül helyezést) konkrét ítéleti rendelkezésekhez, és okszerű, tényekhez kötött indokokhoz;

azaz nem jelöli meg, hogy mennyiben és milyen okból kéri a megváltoztatást, vagy a hatályon kívül helyezést; továbbá nem jelöli meg a jogszabálysértést a szükséges azonosíthatósággal, és azokhoz nem kapcsol az adott ítéleti rendelkezésre és a perbeli tényekre szabott sérelem leírást.

[120] A felperes szerint ezen hiányosságok jogkövetkezménye kettős: egyrészt a Pp. 366. § (2) bekezdése alapján hiánypótlás elrendelésének, majd annak eredménytelensége esetén a fellebbezés visszautasításnak van helye. E körben hivatkozott a Kúria Pkf.30.367/2022/2. számú határozatára, valamint a BH.2022.159. döntésre.

[121] Amennyiben a fellebbezés visszautasítására nem kerül sor, úgy a másodfokú bíróság felülbírálati jogköre - a Pp. 370. §-a alapján - a megfelelően előadott indokok keretei közé szorul. A Pp. 375. § tilalma folytán pedig az alperesek az általuk elmulasztott tartalmi kellékeket a másodfokú eljárás során nem pótolhatják, kivéve a törvényben megjelölt kivételes eseteket, amelyek azonban a jelen esetben nem állnak fenn.

[122] A felperes hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok helyes, okszerű, a Pp. 279. §-nak megfelelő értékelésével állapította meg a tényállást, a másodfokú bíróságnak - jogszabálysértés hiányában - csak a felülmérlegelésre, és nem a tényállás „újrateremtésére” van lehetősége.

[123] A Pp. 265. § (1) bekezdése értelmében az arra hivatkozó alperesek bizonyítási érdeke annak igazolása, hogy a kölcsön visszafizetése megtörtént, és a bizonyítás sikertelenségének kockázata is az alpereseket terheli.

[124] Az alperesek azonban sem bizonylatokkal, sem könyvelési adatokkal nem tudták alátámasztani a kölcsön törlesztését, ugyanakkor az alperesek védekezése a logikai önellentmondások miatt nyilvánvalóan alaptalan. A kifizetésekre való hivatkozás és a bizonylatok csatolásának elmulasztása, valamint a társaság szabályszerű könyvelésére, valamint az adózatlan jövedelem hiányára vonatkozó állítások együttesen olyan belső ellentmondást hordoznak, amely az alperesek védekezését hiteltelenné teszi. Ezért okszerűen csak az a következtetés vonható le, hogy a 35.000.000 forintos kölcsön visszafizetése nem történt meg.

[125] Az alperesek kölcsön visszafizetésének igazolására felhozott érvei nem helytállóak.

[126] A felperes kifejtette, hogy az általa a perfelvételi tárgyaláson az Márkanév1-ügyletekre vonatkozóan elismert 46.000.000 forintos készpénz visszafizetés a perbeli kölcsön törlesztését nem igazolja; az alperesek által a fellebbezésben idézetekből (22. jkv.) az tűnik ki, hogy a felperes előadása számos autóimport ügylet, időben és tárgyban is többféle tranzakcióhoz kapcsolódik.

[127] A kölcsön-jogviszonyhoz köthető, tételes teljesítési okiratok hiányában a szöveggörnyezetükből kiragadott felperesi nyilatkozatok nem alkalmasak az ítéleti mérlegelés iratellenességének igazolására.

[128] A felperes hangsúlyozta, hogy nem dönthető meg az ítéleti tényállás okszerűsége a csatolt Viber-üzenetekkel, különös tekintettel a 52.325.000 forintos tartozásra vonatkozó Viber-üzenettel sem.

[129] Az általános üzleti elszámolásokat, import ügyleteket, perben nem álló gazdasági társaság vételár kifizetéseit rögzítő, esetenként kézzel írt iratok, a hivatkozott kommunikációs kivonatok a kölcsön törlesztésének jogcíméhez, időpontjához, összegszerűségéhez nem kapcsolódnak, ebből következően - a Pp. 268. § (1) bekezdése értelmében - a kölcsöntartozás teljesítésének bizonyítására nem alkalmasak, a Pp. 275. és 276. §-ai alapján mellőzendők.

[130] Az elsőfokú bíróság a Pp. 279. §-a szerinti mércét alkalmazva okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy az alperesek kölcsön visszafizetésére vonatkozó állítása bizonyítatlan maradt, a kommunikációs és autőügyletekhez kötött iratok nem alkalmasak a releváns tény közvetlen igazolására, a jogellenes hangfelvétel pedig kirekesztendő. A fellebbezés tehát nem tárt fel olyan iratellenességet, vagy okszerűtlenséget, amely a mérlegelési elv sérelmét megalapozná.

[131] A felperes kifejtette, hogy a Pp. szabad bizonyítási elve nem korlátlan, és nem teszi lehetővé bármely bizonyítási eszköz befogadását. A Pp. 267-268-269. §-ai az alkalmazható bizonyítási eszközök tekintetében az alkalmasság-célszerűség-közrend hármas mércéjét állítják fel; és csak azon bizonyítási módok, eszközök alkalmazhatók, (és azok eredménye csak akkor értékelhető), ha ezen hármas mércének megfelelnek.

[132] Az elsőfokú bíróság a poligráf vizsgálat eredményét és a jogellenes hangfelvételt éppen a fentiekben hivatkozott alkalmassági-célszerűségi-jogszerűségi mérce alapján mellőzte.

[133] A poligráf vizsgálat a jelen esetben sem módszerében, sem formailag, sem a tényekhez kötött bizonyító erő terén nem emeli a bizonyítás szintjét: a poligráf vizsgálat ugyanis nem a nyilatkozat tartalmát, hanem a személy szavahihetőségét méri, így önmagában nem alkalmas a perben releváns tény, azaz a kölcsön visszafizetése igazolására.

[134] A poligráf vizsgálati eredményt tartalmazó irat fordítási fogyatékokkal terhelt, formailag is hiányos, és belső ellentmondásokat mutat: ugyanis a tesztben feltett több kérdés vonatkozásában a valós, őszinte válasz valószínűsége rendkívül alacsonynak mutatkozott.

[135] A felperes leszögezte, hogy a jogellenes hangfelvétel kizárása megfelel a Pp. 269. §-ában foglaltaknak.

[136] A bíróság ugyanis amennyiben hivatalból észleli a jogsértő bizonyítási eszközt, úgy azt – a törvényben szabályozott kivételes mérlegelési szempontok hiányában – nem használhatja fel. Ez azonban nem a szabad bizonyítás elvének megtagadását, hanem éppen a törvényi korlátok érvényesítését jelenti.

[137] E körben az alperesek alaptalanul érvelnek azzal, hogy az elsőfokú bíróság csak az ítéletében számolt be a bizonyítási eszköz kizárásáról, és nem mérlegelte a Pp. 269. § (4) bekezdésében rögzített feltételeket. A Pp. felhívott rendelkezéséből ugyanis az következik, hogy a jogsértő bizonyítási eszköz felhasználhatósága kivételes, és a bíróságnak mérlegelnie kell a jogsérelem jellegét és mértékét, a felhasználással érintett jogi érdeket, a bizonyíték tényfeltáró hatását, az alternatív bizonyítékok súlyát és az ügy összes körülményét.

[138] A jelen esetben éppen ezen mérlegelés jogszerű eredménye lehetett az, hogy az elsőfokú bíróság a hangfelvétel felhasználásától eltekintett, mert a tényállás más, jogszerű eszközökkel is feltárható volt, illetve az alperesek önellentmondó állításai miatt a hangfelvétel sem vezetett volna az ügy érdemére kihatóan más következtetésre.

[139] A felperes kitért arra, hogy az alperesek e körben hivatkoznak olyan korábbi döntésekre, amelyek a jogsértő bizonyíték kivételes felhasználását teszik lehetővé, azonban ezen határozatok is a szükségesség, arányosság mérlegelésére épülnek.

[140] A jelen ügyben a teljesítés igazolása körében az alperesek maguk vállalták átutalási és pénztári bizonylatok becsatolását, noha ennek nem tettek eleget. Ezzel azonban a Pp. 269. § (4) bekezdés b) pontja értelmében egyértelművé vált, hogy a tényállás más jogszerű eszközökkel is feltárható volt.

[141] A felperes a poligráf vizsgálat bizonyítékként való értékelésére, az azt készítő személy meghallgatására, a csatolt hangfelvétel felhasználására, és az adóhatóság megkeresésére vonatkozó bizonyítási indítványok elutasítását indítványozta.

[142] A felperes kiemelte, hogy az alperesek alaptalanul érvelnek azzal, hogy a kölcsönszerződés semmis, mivel a Hpt. rendelkezéseibe ütközik, mert a felperes nem rendelkezik a Magyar Nemzeti Bank engedélyével.

[143] Ezzel szemben a Hpt. kifejezetten azt rögzíti, hogy az írásbeli forma, vagy az engedélyezési kötelezettség megsértése polgári jogi érvénytelenséget nem eredményez. A Hpt. 279. § (1) és (2) bekezdése egyértelművé teszi, hogy az engedély nélküli szolgáltatás közjogi jogkövetkezménye a felügyeleti intézkedés, vagy bírság kiszabása, és nem a szerződés semmissége.

[144] A Ptk. 6:95. §-a megerősíti, hogy semmisség csak akkor állapítható meg, ha a jogsértéshez maga a jogszabály kifejezetten ezt a jogkövetkezményt fűzi, vagy ha a tilalmazott joghatás másként nem kerülhető el. A jelen ügyben azonban egyik feltétel sem áll fenn.

[145] A felperes utalt arra, hogy az alperesek Viber-üzenetekre, autó kereskedelmi tranzakciókra és egyedi pénzmozgásokra irányuló hivatkozásai nem bizonyítják a Hpt. 6. § (1) bekezdés 116. pontja értelmében vett üzletszerűséget, pusztán a felek közti heterogén kereskedelmi kapcsolatokra utalnak. Az intézményes pénzkölcsön nyújtás megvalósulását azonban nem igazolják.

[146] Alaptalanul hivatkoznak az alperesek a Ptk. 6:92. § (2) bekezdése alapján arra, hogy a kölcsönszerződés színlelt.

[147] A perben nem áll rendelkezésre olyan bizonyíték, amely a feleknek az írásba foglalt tartalomtól eltérő, egybehangzó szerződéses akaratát igazolja. Az alpereseknek a részletekben való törlesztésekre, bizonylatokra és elszámolásokra vonatkozó állításai önmagukban cáfolják azt, hogy a szerződés színlelt, mivel ez esetben az alperesek nem törekedtek volna a visszafizetésre.

[148] Az alperesek fellebbezése - az alábbiak szerint - nem megalapozott.

[149] Az ítéltábla - az elsőfokú ítéletet a Pp. 370. § (1) bekezdésének megfelelően, a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között felülvizsgálva – megállapította, hogy a törvényszék az eljárási szabályok által megengedett keretek között a jogvita eldöntéséhez szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, ennek során az ítélet hatályon kívül helyezésére alapot adó eljárási szabálysértést nem vétett, a további bizonyítás lefolytatására irányuló indítványokat alappal mellőzte.

[150] Az elsőfokú bíróság a beszerzett peradatok együttes, okszerű mérlegelésével helyes tényállást állapított meg, amelyből levont jogi következtetéseivel és azok indokaival az ítéltábla egyetértett.

[151] A perben a másodfokú felülbírálat kereteit a Pp. 371. § (1) bekezdés b) és d) pontja alapján az határozta meg, hogy az alperesek a fellebbezésükben milyen okból kérték az ítélet megváltoztatását, illetve hatályon kívül helyezését, és ennek alapjául milyen anyagi, illetve eljárási jogszabálysértést jelöltek meg.

[152] A felperes fellebbezési ellenkérelmében foglaltakra figyelemmel rámutat az ítéltábla, hogy a felülbírálat tényleges kereteit nem a fellebbezés II. 2. pontjában csupán felsorolás-szerűen megjelölt, számos anyagi és eljárási jogszabályi hivatkozás határozta meg, hanem elsősorban a fellebbezés további, tartalmi részében megsértettként nevesített jogszabályi rendelkezések, az ehhez hozzárendelt tényállás és az e körben kifejtett jogi érvelés, indokolás együttese.

[153] Az ítéltábla akként foglalt állást, hogy az elsőfokú bíróság a poligráfós vizsgálat eredményének figyelmen kívül hagyásával és a vizsgálatot végző személy tanúkénti meghallgatásának mellőzésével, valamint a II.r. alperes házastársa által jogsértően készített hangfelvétel, mint jogsértő bizonyítási eszköz mellőzésével nem sértette meg a bizonyítás fellebbezésben hivatkozott eljárási szabályait (Pp. 263. § (1), 267. §, 268. §, 269. §, 276. §).

[154] A fellebbezésében írtakkal szemben az elsőfokú bíróság az ítéletében az ezzel kapcsolatos indokait – a Pp. 346. § szerinti indokolási kötelezettségének eleget téve – kifejtette (elsőfokú ítélet [35] és [36] bekezdése).

[155] Az ítéltábla e körben az elsőfokú bíróság indokaival egyetértett, a fellebbezésben foglaltakra tekintettel az alábbiakra utal.

[156] A poligráfos vizsgálattal kapcsolatosan előterjesztett bizonyítási indítványok lényegében nem az alperesek által bizonyítandó tények közvetlen igazolására, hanem a II.r. alperes szavahihetőségének alátámasztására, a II.r. alperes által tett perbeli nyilatkozatok mögötti szubjektív tudattartalom feltárására irányulnak.

[157] A Pp. 279. § (1) bekezdésének szövegezéséből azonban az állapítható meg, hogy a fél nyilatkozata bizonyítási eszköznek nem tekinthető. Ezért a II.r. alperes nyilatkozata mögötti szubjektív tudattartalom feltárására irányuló bizonyítási indítvány nem alkalmas a perben jelentős tények alátámasztására (Pp. 267-268. §), így az indítvány mellőzésére a Pp. 276. § (5) bekezdésének megfelelően került sor.

[158] A törvényszék - a Pp. 269. § (4) c), d) és e) pontjaira való, tartalmi utalással - helytállóan foglalt állást a jogellenesen készült hangfelvétel, mint jogsértő bizonyítási eszköz perbeli felhasználhatóságával kapcsolatosan (elsőfokú ítélet [36] bekezdése).

[159] A Pp. 269. § (1) bekezdése főszabályként tiltja a jogsértő bizonyítási eszköz perbeli felhasználását. A szabályozás a tilalom alól a (4) bekezdésben foglalt, – az adott ügy egyedi körülményeinek mérlegelése útján vizsgálendő – feltételek fennállása esetére ad kivételes feloldást.

[160] Ezen feltételek fennállásának mérlegelése során jelentőséget kell tulajdonítani a bizonyítási eszköz keletkezési körülményeinek, így annak, hogy a hangfelvétel a perbeli esetben jogellenesen keletkezett, a jogaiban sértett személy a bizonyíték elkészítéséhez nem járult hozzá, arról nem is tudott.

[161] Helyesen értékelte az elsőfokú bíróság azt a körülményt is, hogy az alperesek által a hangfelvétellel bizonyítani kívánt tények a perben más módon, más bizonyítási eszköz útján is igazolhatók lettek volna: azaz nem volt akadálya tanú5 tanúkenti meghallgatásának.

[162] Az ítéltábla kiemeli, hogy nem a jogsértő bizonyítási eszköz figyelembevételének megengedhetősége körében értékelendő szempont az, hogy a rendelkezésre álló egyéb bizonyítási eszközök által nyerhető bizonyítékok az érdemi mérlegelésük eredményeképpen valóban igazolják-e a bizonyítani kívánt tényállítást.

[163] Alaptalan tehát az a fellebbezési hivatkozás, hogy az elsőfokú bíróságot mulasztás terheli a hangfelvétel érdemi értékelésének mellőzésével.

[164] A fellebbezésben foglaltakkal szemben a perbeli esetben a jogsértő bizonyítási eszköz figyelembevételének mellőzése - a Pp. 269. § (5) bekezdése értelmében - nem nyitotta meg a bizonyítási szükséghelyzet szabályainak az alperesekre kedvező alkalmazását.

[165] A bíróságnak ez esetben is vizsgálnia kell a Pp. 265. § (2) bekezdésben foglalt feltételek fennállását, egyebek mellett azt is, hogy a tényállítás bizonyítása a fél számára lehetséges-e [(2) bekezdés b) pont].

[166] A perbeli esetben azonban - a fentebb már kifejtettek szerint - az alperesek részére a tényállításaik bizonyítására egyéb bizonyítási eszközök, bizonyítékok is lehetőséget adhattak volna.

[167] Alappal mellőzte az elsőfokú bíróság az alperesek NAV megkeresésére – a felperes személyi jövedelemadó bevételeinek megszerzésére – irányuló bizonyítási indítványának teljesítését. Ennek indokaként helyesen utalt a törvényszék arra, hogy a jogvita eldöntése szempontjából nincs jelentősége a felperes vagyoni helyzetére vonatkozó alperesi tényállításnak (elsőfokú ítélet [38] bekezdés).

[168] Az alperesek a fellebbezési eljárásban új bizonyítékokra (vérehajtó végrehajtó 2025. június 3-án kelt tájékoztató levele) alapítottan új tényként állították, hogy a felperes vagyontalan.

[169] Ezen új tényállítás relevancia hiányában az alperesekre nézve kedvezőbb határozat meghozatalát nem eredményezhette volna, utólagos bizonyításra, ellenkérelem-változtatásra eljárási lehetőséget nem biztosított (Pp. 373. § (2) és (3) bekezdése). Erre tekintettel az ítéltábla az alperesek ellenkérelem-változtatás iránti kérelmét elutasította, az új tényállítás figyelembevételét és az utólagos bizonyítást pedig mellőzte.

[170] A kifejtettekre figyelemmel az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítás eredményeképpen, megszerzett peradatok alapján kellett állást foglalni a másodfokú eljárás során abban, hogy az elsőfokú bíróság okszerű mérlegelés útján, helytálló logikai következtetéseket levonva állapította-e meg a tényállást.

[171] A felek a perben nem vitatták, hogy a felperes által csatolt okirat szerinti tartalmú kölcsönszerződést írták alá, és azt sem, hogy a felperes 35.000.000.- Ft kölcsönt nyújtott az I.r. alperesnek.

[172] Helyes az elsőfokú bíróság azon állásfoglalása, miszerint nem vezetett eredményre az alperesek részéről azon tényállításuk bizonyítása, hogy az okiratban foglaltaktól eltérő tartalmú szerződést kötöttek, azaz a perben nem nyert igazolást, hogy a megállapodásuk ügyleti kamatfizetési kötelezettséget is tartalmazott.

[173] Egyéb bizonyíték hiányában tanú5 tanúnak az a - saját állítása szerint is - hallomáson alapuló értesülése, hogy a felperes másoknak is rendszeresen ad kamat ellenében kölcsönt, a perbeli szerződés tartalmának az okiratban foglalttól eltérő és az alperesi állítással egyező tartalmú igazolására nem volt alkalmas.

[174] Az ítéltábla megállapította, hogy - a fellebbezésben foglaltakkal szemben - az elsőfokú bíróság a színleltségre alapított semmisségi kifogást érdemben vizsgálta, elbírálta, és

a döntésének indokairól az ítéletében – a Pp. 346. § szerinti indokolási kötelezettségének eleget téve – számot adott (elsőfokú ítélet [15] - [17] bekezdése).

[175] Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság azon megállapításával is, hogy tanú5 tanú fenti tartalmú kijelentése nem volt alkalmas annak kétséget kizáró igazolására sem, hogy a felperes pénzkölcsön nyújtására irányuló tevékenységet üzletszerű jelleggel folytat, és ezen tevékenységének keretei közé illeszthető a perbeli kölcsönszerződés is. Ezt egyéb peradat sem támasztotta alá.

[176] A felperesi tevékenység üzletszerű jellege bizonyításának hiányában – a Kúria Pfv.VI.22.123/2015/12. számú közzétett precedens határozatának alapjául szolgáló tényállástól való alapvető különbségre tekintettel – az alpereseknek a szerződéssel szemben a Ptk. 6: 95. §-ra hivatkozással előterjesztett érvénytelenségi kifogása sem megalapozott, a kölcsönszerződés nem ütközik a Hpt. 3. § (1) és (3) bekezdéseibe.

[177] A pénzkölcsön nyújtására irányuló üzletszerű felperesi tevékenység megállapíthatóságának hiányában a szerződés nem sérti a Hpt. alperesek által megjelölt további rendelkezéseit (Hpt. 279.§. (3) bekezdés) sem, ugyanis sem a szerződés tárgya, sem az alanyai nem tartoznak a Hpt. hatálya alá (Hpt. 1. §).

[178] A felek között érvényesen létrejött kölcsönszerződés alapján a felperes által teljesített 35.000.000.- Ft kölcsön szolgáltatására tekintettel a perben az alpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy a felperes részére a kölcsöntartozásukat megfizették.

[179] Ezt az alperesi tényállítást azonban sem okirat, sem bizonylat, sem tanúvallomás nem támasztotta alá; az alperesek nyilatkozata szerint egyetlen esetben sem készült bizonylat a részletekben való teljesítés igazolására, és az I.r. alperes könyvelési anyaga sem tartalmaz ezzel kapcsolatosan adatot.

[180] Az nem volt vitatott a perben, hogy az I.r. alperes – az alkalmazottjain keresztül – 2021 és 2024 között összesen 46 millió Ft-ot elérő pénzösszeget adott át a felperesnek 1.400.000 Ft, illetve 2.800.000 Ft körüli részösszegekben, borítékban, bizonylatolás, könyvelési nyilvántartás nélkül.

[181] Az alperesek fellebbezési érvelése szerint a fenti körülményből, valamint abból, hogy a perben eredményesen cáfolták a felperes azon állítását, amellyel ezen, un. borítékos kifizetéseket két Márkanév1 gépjármű vételárának teljesítéséhez kötötte, okszerűen csak az a következtetés vonható le, hogy az I.r. alperes a havi rendszerességgel átadott részösszegekkel a perbeli kölcsöntartozást fizette vissza.

[182] Az elsőfokú bíróság azonban az alábbi körülmények helyes, a Pp. 279. § (1) bekezdésének megfelelő értékelésével ítélte alaptalannal az alperesek fenti érvelését.

[183] A felperes és az alperesek között széles körű és változatos tartalmú, több gazdasági társaságot is érintő, elsősorban gépjármű kereskedelemre irányuló üzleti kapcsolat

állt fenn, amelynek keretében rendszeresen, jelentős összegű, több 10 millió Ft-os nagyságrendű pénzmozgásokra került sor. A nem vitatott peradatok szerint a jelen perben irányadó több éves időszakban mintegy 50 jogügylet lebonyolításában vettek részt közösen a felek.

[184] A több éves, folyamatos üzleti kapcsolat során - tanú4 tanú nyilatkozata szerint – a felperes részére nem csak a közvetítői jutalékok, illetve az ún. borítékos kifizetések esetében, hanem egyébként is sor került készpénzes kifizetésekre, amelyek tekintetében az I.r. alperes részéről a számviteli fegyelem alacsony foka nyert igazolást.

[185] A meghallgatott tanúk - a nyilatkozatuk szerint - nem bírtak tudomással sem a kölcsönszerződésről, sem pedig az ún. borítékos kifizetések jogcíméről.

[186] A becsatolt VIBER üzenetek tartalma sem szolgáltat ekörben az alperesi állítást alátámasztani képes információt.

[187] A fenti körülmények együttes értékelése alapján nem okszerűtlen az elsőfokú bíróság azon következtetése, hogy a két Márkanév1 gépjármű vételárának korábbi, (2020-21 évekre tehető) megfizetésének alátámasztása önmagában nem alkalmas annak logikai úton való igazolására, hogy a későbbi (borítékos) kifizetésekre kizárólag a perbeli kölcsönszerződés teljesítése céljából kerülhetett sor.

[188] A bírói gyakorlat értelmében akkor okszerűtlen a mérlegelés, ha az nem öleli fel a releváns peradatok összességét, és/vagy az értékelt peradatokból logikai úton nem lehet a levont következtetéshez eljutni. Okszerűtlen következtetésnek az minősíthető, amikor a bizonyítékokból csak egyfajta, a támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (BH.2013.119.).

[189] A perbeli esetben azonban az elsőfokú bíróság terhére a fentiek szerinti, a Pp. 279. § (1) bekezdését sértő mérlegelés nem róható.

[190] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla helytállónak ítélte az elsőfokú bíróság azon következtetését, hogy az alperesek a kölcsön visszafizetése tekintetében a rájuk háruló bizonyítási kötelezettségnek nem tudtak eleget tenni.

[191] Az ítéltábla – egyetértve az elsőfokú ítélet [34] bekezdésében kifejtett indokokkal – alaptalannak ítélte a Ptk. 6:418. § (1) és (2) bekezdésének felperes általi megsértésére irányuló fellebbezési hivatkozást.

[192] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezését a Pp.383.§. (2) bekezdése alapján helyben hagyta.

[193] Az ítéltábla a Pp.83.§. (1) bekezdése alapján egyetemlegesen kötelezte az eredménytelenül fellebbező alpereseket a 17/2024. (XII.9.) IMr. 2.§. (1) bekezdés és a csatolt

megbízási szerződés alapján megállapított összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség felperes részére való megfizetésére.

Győr, 2025. október 15.

Dr. Maurer Ádám sk.
sk.

Dr. Sarmon Hedvig sk.

Dr. Molnár Andrea

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró